

Editorial

Rugăciunea arhierescă a Lui Iisus, model de rugăciune pentru toți cei credincioși

Duminica Sfinților Părinți ai Sinodului Ecumenic I de la Niceea ne oferă prilejul de a afla felul în care Mântuitorul nostru Iisus Hristos se înfățișează Tatălui Ceresc pentru neamul omenesc și împăcarea acestuia cu Dumnezeu.

Cu puțin timp înaintea sfintelor Sale pătămări, Domnul Iisus Hristos rostește *Rugăciunea Sa Arhierescă*, Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan fiind singurul care consemnează în cartea sa, această Rugăciune, în capitolul al XVII-lea, de unde putem vedea cele trei forme distincte de rugăciune ale Bisericii: *de laudă, de mulțumire și de cerere*.

În prima parte, Domnul S-a rugat pentru Sine: „*Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească*”, cerând ca Tatăl Ceresc să-L arate oamenilor, pentru ca atunci când îl vor cunoaște pe El să-L cunoască de fapt pe Cel Care L-a trimis. Tatăl Se slăvește prin slava Celui ce este Unul-Născut din El, iar Cel Unul-Născut din El, Fiul, îi acordă slava care i se cuvine, arătând din ce Tată S-a născut. La rândul Său, Tatăl întorcându-I slava, după cum afirmă părintele sfânt Dumitru Stăniloae, arată al cui Tată este, adică al Lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat. Astfel, lauda preamăririi va trece de la Tatăl la Fiul și de la Fiul la Tatăl, grație *deoființimii* persoanelor Sfintei Treimi.

Hristos cere Tatălui să-L preaslăvească cu slava dumnezeiască în calitate de Om, nu de Dumnezeu. Ca Dumnezeu, El o avea. Numai că, prin întrupare, S-a golit de slavă pentru a Se putea jertfi pentru oameni, după cum punctează Sfântul Apostol Pavel: „*S-a deșertat pe Sine chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflându-se ca un om*” (Filipeni II, 7). Însă, cu toate acestea, El cere Tatălui să arate că Fiul S-a ridicat prin întrupare la slava cea dumnezeiască pe care a avut-o El mai înainte de a fi lumea.

Viața veșnică sau moștenirea Împărăției Cerurilor presupune ca preamărirea lui Dumnezeu să fie vădită

de credință și de fapte bune, după cuvântul apostolului: „*Credința fără fapte moartă este*” (Iacov I, 20). Or, a-L cunoaște pe Dumnezeu încă de aici pe pământ presupune o pregustare a vieții veșnice, iar aceasta trebuie să se oglindească în întreaga noastră viață; este acel deja și nu încă al Împărăției lui Dumnezeu pe care-l trăiește orice credincios și mărturisitor al lui

Hristos. În acest sens, începutul vieții veșnice se pune de aici de pe pământ; dacă nu punem – prin strădania credinței și a faptelor bune – început vieții celei veșnice încă de aici, Hristos ne rămâne un necunoscut. Or, cunoașterea lui Dumnezeu nu ar fi posibilă dacă nu ne-ar fi mijlocită de cunoașterea Unicului Fiu al Tatălui și de cea a Duhului Sfânt, deoarece unitatea nu se poate realiza decât în treime, potrivit Scripturilor.

În partea a doua a Rugăciunii, Iisus Se roagă pentru Apostoli: „*Eu pentru aceștia Mă rog, nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei ce Mi-ai dat, că ai Tăi sunt*” (Ioan XVII-, 9). Mântuitorul Se roagă pentru întărirea comuniunii celor ce cred în El și au dragoste față de El și de cuvântul Evangheliei Sale.

Nu în ultimul rând, Domnul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Se roagă pentru credincioși, Hristos dorind ca Tatăl să-i iubească pe oameni întocmai ca pe Fiul Său și aceasta fiindcă suntem „*moștenitori ai Lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Hristos*” (Romani VIII, 17). Numai că, spune părintele Stăniloae, Fiul este Fiu al lui Dumnezeu în mod ontologic, adică ființial, pe când noi suntem, prin Hristos, fii ai lui Dumnezeu după Har.

Cuprins

Apa cea vie și Lumina lumii!	2
Poezie creștină	4
Sfânta Treime	5
Duminica Tuturor Sfinților	6
Traduceri din Sf. Părinți	8
Sfințenia ca identitate și vocație	13
Sf. Apostoli Petru și Pavel	14
Despre grijile vieții	16

(continuare în pagina 2)

Rugăciunea arhierească a Lui Iisus, model de rugăciune pentru toți cei credincioși

(urmare din pagina 1)

Rugăciunea arhierească a lui Iisus este un model de rugăciune pentru noi toți, după cum spune ÎPS Părinte Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților: „Dumnezeu Însuși ne-a învățat să ne rugăm. Profetul Isaia a surprins acest adevăr: suntem «ucenici ai Domnului» (Isaia LIV, 13), iar Sfântul Apostol Pavel scrie: «În zilele trupului Său, El a adus cu strigăt și

cu lacrimi cereri și rugăciuni către Cel ce putea să-L mântuiască din moarte și auzit a fost pentru evlavia Sa»” (Evrei V, 7).

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica a VII-a după Paști,
a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic,
Sf. Ev. Ioan 17, 1-13, 1 iunie)
Sursă foto: crestinortodox.ro

Apa cea vie și Lumina lumii!

„În ziua cea din urmă – ziua cea mare a sărbătorii –, Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din lăuntrul său. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce au crezut în El. Căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit... Deci, iarăși a vorbit Iisus, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumi-na vieții” (Ioan 7, 37-53; 8, 12).

Sfânta noastră Biserică a rânduit ca această pericopă din Sfânta Evanghelie a Sfântului Apostol Ioan să se citească cu ocazia Praznicului Pogorării Duhului Sfânt sau al Cincizecimii pentru că acest text face referire la manifestarea Duhului Sfânt în cei care cred și de asemenea face referire și la sărbătoarea Cincizecimii iudaice, peste care s-a suprapus cea creștină și în cadrul căreia se făcea amintire de primirea Legii, de către Moise, pe Mun-

tele Sinai și se aducea mulțumire și jertfă lui Dumnezeu pentru primele roade ale câmpului, aducându-se pârgă din primele roade de la secerișul grâului!

Mântuitorul strigă, chemând la Sine pe toți cei însetați: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura, râuri de apă vie vor curge din lăuntrul său. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească cei ce au crezut în El”, după cum cu ceva timp mai înainte îi spusese și femeii samarince despre apa cea vie. În acest cuvânt al Domnului, Duhul Sfânt este asociat cu apa cea vie, ce curge din lăuntrul celui ce crede în Domnul, după cum Duhul Sfânt este asociat și cu focul pe care Domnul a venit să îl arunce pe pământ: „Foc am venit să arunc pe pământ și cât aș vrea să fie acum aprins!” (Luca 12, 49), care S-a și coborât peste Sfinții Apostoli la Cincizecime în chipul limbilor de foc. Focul este cel care arde, purifică, curățește și aprinde inima prin credință după cum spun Sfinții Apostoli Luca și Cleopa după Înviere: „Și au zis unul către altul: Oare, nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale și când ne tâlcuia Scripturile?” (Luca 24, 32).

În timp ce apa cea vie, care devine izvor în lăuntrul celor ce cred, curgător spre viață veșnică, reprezintă puterea duhovnicească de trecere a credinței de la unul la altul și de la o generație la alta, ca un râu ce curge. Cu alte cuvinte lucrarea Duhului Sfânt îi transformă pe cei ce cred în adevărate izvoare, care pot să transmită și altora puterea dătătoare de viață a credinței. De aceea Sfântul Apostol Ioan spune că Duhul Sfânt nu fusese încă dat tuturor: „căci încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit”.

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Marius Stochițoiu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

Cuvântarea Domnului este întreruptă de cei ce ascultau, în funcție de deschiderea fiecăruia față de Dumnezeu, de aceea unii Îl recunoșteau: „Deci, mulți din popor, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul. Iar alții ziceau: Acesta este Hristos”. În timp ce alții se împotriveau fiind închiși în logica lor omenească: „Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos? N-a zis oare Scriptura că Hristos va să vină din seminția lui David și din cetatea Betleem, de unde era David? Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El”.

Astfel că neștiind amănunte despre nașterea și copilăria Domnului și nevoind să cerceteze pentru a afla adevărul, după gândirea lor, în fața lor stătea fiul teslarului din Nazaretul Galileei și de aceea conducătorii templului și-au trimis slujitorii să îl prindă. Dar iată că acești slujitori, oameni simpli fiind, care nu căutau ar-

aflând despre nașterea de sus, din apă și din Duh, mărturisește în apărarea adevărului descoperit de cei ce L-au auzit, un argument de bun simț, unul din drepturile umane de bază, trecut și în dreptul roman, care preciza ca înainte de a condamna pe cineva, acela trebuia ascultat, adică trebuia lăsat să se apere, zicând că: „Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut?” Dar cei ce și-au astupat urechile pentru a nu auzi Cuvântul Domnului îi închid gura susținând că niciodată nu au ieșit proroci din Galileea, fiind considerată o regiune amestecată cu păgâni și locuită de evrei simpli. Ori această idee că Mântuitorul va veni numai pentru un singur neam și va veni strict dintr-o anumită regiune, lipsind orice empatie față de ceilalți oameni, încercând să argumenteze purtarea lor potrivnică prin anumite datini și chiar interpretări ale Scripturii vechi care nu corespundeau Legii și adevărului dumnezeiesc, acest fapt îi făcea să rămână surzi la cuvintele Domnului.

gumente biblice pentru a crede în mesianitatea Domnului, ei aud și cred și constată ceea ce nu au reușit să înțeleagă cei ce se considerau în ochii lor înțelepți. Ei nu au idei preconcepute, ei sunt nevinovați și ascultându-L pe Mântuitorul, harul se revarsă prin urechi în inimile lor și se întorc la cei ce i-au trimis cu o certitudine: „Deci slugile au venit la arhierei și la farisei, iar aceia le-au zis: De ce nu L-ați adus? Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om”.

Atunci căpeteniile și fariseii se erijează în singurii cunoscători ai adevărului scripturilor, în timp ce pe popor și pe toți cei ce crezuseră îi considerau drept mulțime blestemată. Însă Nicodim care era unul dintre ei, cel care venise noaptea la Mântuitorul și se sfătuisese cu El,

mărturisirea într-un cuget și primind același Duh, realizând o unitate, pentru că: „Este un trup și un Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre; Este un Domn, o credință, un botez, Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și întru toți” (Efeseni 4, 4-6).

Astfel Domnul adresează tuturor o chemare, de a ne izbăvi de întunericul veacului acestuia spre a-L primi prin Duhul Sfânt pe El care este Lumina, pentru a avea lumina vieții: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții”.

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
(predică la Duminica a VIII-a după Paști,
Cincizecimea sau Rusaliele, 8 iunie)
Sursă foto: Sf. Evanghelie

Poezie creștină

Nimic n-a lăsat la-ntâmplare
Domnul, ci totul a fost pregătit:
Știindu-le durerea mare,
Când Îl vor vedea răstignit.

I-a instruit în detaliu
Pentru tot ce va urma;
Ca, pregătiți să fie ucenicii,
Când dintre ei va pleca.

I-a sfătuit cu blândețe
Poruncile să-ndeplinească:
Legea nouă să respecte,
Mai ales să se iubească,

Așa cum și El ne-a iubit,
Că viața pentru noi și-a pus:
Exemplul suprem de iubire,
Ni l-a dat Domnul Iisus.

Prin asta ei pot dovedi
Că sunt ucenicii Săi,
Din suflet să poată-a iubi
Și pe cei buni și pe cei răi.

I-a avertizat, să știe,
Că frica îi va domina
Și când ostașii or să vie
Toți se vor împrăștia.

Îi îndeamnă să se roage
Că prin credință vor răzbi.
Fiind ei treji la rugăciune,
Dușmanul nu-i va birui.

Le spune să nu se teamă
Că le va trimite Mângâietor,
Ce-i va însoți permanent,
Fiindu-le sfătuitor.

Că rele multe vor răbda,
Prigoniți vor fi din greu,
Din partea fiilor acestei lumi,
Pentru credința-n Dumnezeu.

Le-arată, că El e CALEA,
ADEVĂRUL și VIAȚA.
Să aibă-ncredere în El
Și să nu-și piardă speranța.

Le descoperă Unitatea Dumnezeiască
Și în Cer și pe Pământ,
Căci lucrează împreună:
Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea – Rusaliile)

Instituind El la Cină
Taina Sfintei Euharistii,
Vrednici, cei ce o primesc,
Viață veșnică vor dobândi.

Îi împărtășește tainic
Cu sângele și trupul Său:
Bazele Sfintei Liturghii punând,
Spre izbăvirea de cel rău.

Intrând în comuniune
Cu Hristos și puterea Sa,
Necazuri și suferințe
Mai ușor pot îndura.

Ochii le-a deschis să vadă
Scripturile, luminat,
Să-nțeleagă cele scrise
Și tot ce i-a învățat.

Și apoi le-a dat Duh Sfânt,
Că suflând asupra lor,
Cu putere de Sus i-a-nzestrat
Spre iertarea păcatelor.

Le-a spus că-i trimite-n lume,
Ca să propovăduiască
Evanghelia lui Hristos,
Ca toți să se mântuiască.

Mai multe sfaturi El le-a dat,
Înainte de despărțire:
De credință adevărată,
Sacrificiu și iubire.

Și S-a dat El răstignit
Pentru întreaga omenire,
Că moarte pe cruce răbdând,
Tuturor dă izbăvire.

S-a ridicat viu din mormânt
Cu-n trup înnoit și luminos:
Minunea supremă făcând
Cu El Însuși, Domnul Iisus Hristos.

Se arată în chip văzut
Maicii Sale, mai întâi,
La mironosițe și Apostoli;
Rând pe rând, la toți ai Săi.

Și-n a 40-a zi (de la Înviere)
El i-a binecuvântat
Și-n prezența lor, de pe Eleon,
Sus, la Cer, S-a Înălțat!

Ne mai spun Sfinții Părinți
C-a zăbovit câte o zi
La cele 9 cete îngerești
Spre-a le înnoi și-a le vesti.

Astăzi, la 50 de zile,
Pe tronul slavei Sale ajungând,
Peste ucenici și Apostoli
Trimite pe Duhul Sfânt.

Printr-un vuvet ca de ape
Sau o suflare de vânt,
Se pogoară peste ei
În limbi de foc, Duhul Sfânt.

Casa toată s-a umplut
De-o putere uimitoare:
Limbi de foc s-au așezat
Și au stat peste fiecare.

Au simțit cum se revarsă
O putere asupra lor,
Ce-i întărește-n credință:
E Duhul Sfânt Mângâietor.

Peste Apostoli, ca Biserica
Duhul Sfânt s-a pogorât,
Peste Maica „prea-aleasă”
Și urmașilor Bisericii, pe rând.

La Iordan S-a arătat
În chip blajin de porumbel,
Să-arate-nțelepciunea Domnului
Și curăția divină din El.

Acum este foc nestins,
Care-și arată puterea,
Lumina și căldura,
Ce-și revarsă mângâierea.

Puterea, ce arde păcatul,
Căldura... inima aprinde,
Lumina care luminează
Mintea și pe-a-ntregul o cuprinde.

Cu strigăt de bucurie,
Intră în ei ca un foc
Să-ardă-orice urmă de păcat,
Iar El să-și găsească loc.

Și le-a dat lor, Duhul, grai,
Să vorbească-n limbi străine,
Ca să poată să transmită
Adevărul la oricine.

Că erau în Ierusalim:
Parți și mezi, romani, iudei,

Prozeliți, cretani, arabi...
Atât bărbați cât și femei.

De aceea, Duhul Sfânt,
Putere din Cer le-a dat:
Limbile pământului
Pe Apostoli i-a învățat.

Ei cunoșteau doar aramaica,
Că erau simpli pescari,
Fiind destul de complicat
Să devină misionari.

Astfel, prima lor putere
O folosesc spre-a predica,
Ca să-nțeleagă orice neam
Evanghelia, în limba sa.

Turnând în ei și alte daruri
Pe care Domnul le-a prezis,
Vor face tot ce-a făcut El,
Chiar și mai multe, le-a promis:

Darul facerii de minuni,
Apoi, darul prorociei,
Al bogatei înțelepciuni,
Al îndurării și vorbirii,

Al păcii lăuntrice,
Statorniciei în credință,
Al dragostei de Dumnezeu
Și răbdare-n suferință.

Aceste daruri minunate
Duhul Sfânt le-a dat mereu
La toți urmașii Apostolilor,
Sfinților lui Dumnezeu.

Chiar și în ziua de azi
Dăruiește din belșug,
Celor cu inima curată
Fără pic de vicleșug,

După a lor curăție
Și nevoilor care sunt,
El mângâie pe tot omul
Cât trăiește pe pământ:

Pe mame, ce nasc și cresc copii
În credință, pe sărmani,
Pe bătrâni și pe bolnavi,
Pe văduve și pe orfani.

Întărește în credință
Și răbdare pe mucenici,
Pe credincioși, în neputință,
Pe călugări și novici.

E „Duhul Adevărului”
Că-arată dreapta credință,
Dogmele Bisericii Ortodoxe,
Fortifică cu eficiență.

Vestește Evanghelia
Pretutindeni pe pământ.
Pe Hristos mărturisește
Ca Fiul Dumnezeului Sfânt,

Ce-a coborât ca miel de jertfă
Spre a fi Mântuitor,
Iar la a doua venire,
Ca un Drept Judecător!

Pentru că Duminica
A înviat Domnul Hristos,
Tot Duminica S-a pogorât
Duhul Sfânt cel luminos.

Ca, după Legea cea nouă,
Zi de odihnă să fie:
De pregătire, rugăciune,
Pentru Cereasca Împărăție!

Dumitra Groza

(iunie 2013)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

Sfânta Treime

Dumnezeu-Tatăl, Părinte Preasfinte,
Tu ești Cel dintâi, nimic mai înainte!
N-a fost nici lumină, nici umbră-mister,
Doar singurătate. Nici urmă de Cer!

Scrutezi Tu Neantul pentru întâia oară
Și Timpul și Spațiul ce nu Te măsoară,
Lumina din beznă și Viața ce vine,
În Tine au izvorul și toate-s la Tine!

Materia înseși ce-i spunem primară,
Părinte Preasfinte din Tine coboară.

Particula sfântă ce-i baza a toate,
Stelele toate, pe ea-s așezate.

Tu ești răsăritul luminii divine
Și tot ce există se naște din Tine.
Tu ești Creatorul Cel nemărginit,
Și ești începutul Cel fără sfârșit.

Să nu rămâi, Doamne, în singurătate,
Născut-ai pe Fiul înainte de toate
Și Lui l-ai dat, Doamne, putere de Sfânt,
Că s-au făcut toate prin Sfântul Cuvânt.

Ca duh ce dă viață doar la al Tău gând,
Din Tine a purces apoi Duhul Sfânt.
Aceasta-i Treimea și va fi mereu
Trei Chipuri de Slavă și Un Dumnezeu.

Ești, Doamne, în Fiul și Fiul în Tine,
Iar Duhul, liantul Puterii Divine.
Treimea Preasfântă e fără început
Și tot ce există prin Ea s-a făcut.

În toate ești, Doamne, și toate-s în Tine,
Tu ești veșnicia Puterii Depline.

Nădejdea și pacea, iubirea senină,
În Tine au izvorul și Ți se închină.

Tu ești bucuria și tot ce-ai creat
Deși par asemenea, rămân unicat
Și întreaga făptură va fi-n locul său,
Precum din iubire i-a dat Dumnezeu.

Iar prin libertatea de a alege mereu,
Din tot ce e bun, din tot ce e rău,
Primi-vom răsplata ce ni se cuvine,
De-a fi-n veșnicie alături de Tine!

Nu fie răsplata acelor ce cad
În bezna durerii născută în Iad.
Ci Fața Ta, Doamne, mereu ne arată,
Și veșnicia va fi luminată.

Greșit-am, Părinte, clipă de clipă,
Din tot ce ne-ai dat, făcut-am risipă.

Căzut-am adesea, căderea e grea,
Întinde-ne, Doamne, din nou mâna Ta.

Deși te chemăm, credința ni-i mică,
Părinte Preasfinte, mereu ne ridică
Și nu lăsa iadul în noi să coboare,
Ne cheamă la Tine treziți și-n picioare.

În Tine viem, Dumnezeu și Părinte,
Deși tot rămânem copii fără minte.
Adună-ne Doamne, la Sfântul Altar
Și ne mântuiește prin milă și Har!

Radu Arbore

(Târgu Jiu, 8 iunie 2025)

Sursă foto: doxologia.ro

Duminica Tuturor Sfinților

Dacă duminica trecută am prăznuit Pogorârea Duhului Sfânt, duminica de astăzi este închinată tuturor sfinților. Tot azi, lăsăm sec pentru postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel. A fi sfânt nu mai este la modă în zilele noastre. Păcatul începe să devină motiv de laudă. Iar, cine vrea să trăiască o viață de sfințenie nu este în rândul lumii. Dintre sfinții Vechiului Testament, îl amintim pe Sfântul Ilie Tesviteanul. Acesta este cinstit pe 20 iulie. Sfântul care a prins și Vechiul Testament dar și pe cel nou este Ioan Botezătorul. Anul acesta, Biserica Ortodoxă Română a decis să canonizeze numeroși sfinți români care au trăit în secolul trecut. Amintim pe sfinții Ilie Lăcătușu, Ilie Cleopa, Dumitru Stăniloae sau pe Arsenie Boca. În primele trei veacuri creștine, sunt numeroși sfinți care au fost martirizați pentru credința lor. Aici menționăm, pe sfinții Dimitrie sau Gheorghe. Mulți români cinstesc sfinții prin purtarea numelui pe care îl poartă. Însă, sunt și cazuri de conaționali care poartă nume de origine străină care nu sunt sfinte. Un alt obicei este acela ca un copil să primească două sau trei prenume. Din păcate, în ziua de prăznuire a sfântului al cărui nume îl poartă, oamenii nu îl sărbătoresc așa cum se cuvine. Chiar dacă ar putea să meargă, nu participă la Sfânta Liturghie. Sau dacă ar lucra în aceea zi, aceștia nu au timp să citească acatistul sfinților respectivi. Sfinții care au cruce roșie în calendar, sunt sărbătoriți în mod deosebit. În aceea zi, la fiecare biserică trebuie să se săvârșească Sfânta Liturghie. Sunt și sfinți care sunt cinstiți doar în anumite zone locale cu cruce roșie. De

aceea, există diferențe între calendarele anumitor episcopii în această privință. Sfinții care au cruce albastră, sunt sfinți români. Iar sfinții care au cruce neagră, au doxologie mare la Utrenia zilei respective. În cazul zilelor cu cruce roșie, nu trebuie să lucrăm nimic. Acum, nu trebuie să confundăm păcatul de a vopsi gardul în zi de duminică sau de sărbătoare cu nevoia firească de a încălzi ciorba la microunde pentru a mânca. Dacă suntem în drum spre serviciu, putem să ascultăm și Sfânta Liturghie la radio în mașină. Dar, a asculta Sfânta Liturghie la radio atunci când avem posibilitatea de a merge la biserică este păcat. Sunt și sfinți care au greșit enorm înainte de a deveni sfinți. Însă, aceștia s-au pocăit de păcatele pe care le-au săvârșit și s-au curățit de greșelile mari pe care le-au făcut. Chiar sfinții pentru care vom ține de mâine post, au avut niște păcate mari. Sfântul Apostol Petru s-a lepădat de trei ori de Mântuitorul nostru Iisus Hristos până când a cântat de trei ori cocoșul. Însă, prin pocăință, Dumnezeu l-a iertat. Iar Sfântul Apostol Pavel era un aprig prigonitor al creștinilor până să devină Apostolul Neamurilor. Aceștia vor fi cinstiți împreună pe data de 29 iunie. În a cincea Duminică din Postul Mare o cinstim pe Sfânta Maria Egipteanca. Aceasta de la vârsta de 12 ani până la 29 de ani a trăit în desfrânare.

Doar că apoi a trăit 47 de ani în pocăință. Și acum este cinstită ca sfântă. Însă, aceasta nu înseamnă că trebuie să amânăm pocăință. Vedem cum astăzi sunt mulți tineri care mor, din păcate. De aceea, scuza că avem timp nu este

valabilă. Dacă un student află din timp când urmează să susțină un examen și are timp să se pregătească pentru a-l promova cu notă mare, în schimb, examenul mântuirii nu avem de unde să știm când urmează să-l susținem. Pentru a deveni sfinți, trebuie să fim milostivi cu ceilalți. Doar că din nefericire, trăim într-o lume egoistă. Fiecare se luptă să strângă cât mai mult pentru sine. Când este vorba de a ajuta pe cineva, spunem că nu avem de unde să dăm. Însă, chiar și acel leu pe care l-am da pentru cineva, ne va ajuta să intrăm în Rai. Mai devreme sau mai târziu, vom pierde toate bogățiile pe care le obținem în această lume. Ni se pare că este scump a da unui sărac o pâine. Dar, în schimb, pentru țigări, avem mereu bani. Plus că prin

sincer. Și foarte important este să ne spovedim. Să nu uităm că Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica îl avea ca duhovnic pe Sfântul Irodion de la Lainici. De aceea, să ne căutăm un duhovnic bun. Spovedania trebuie să fie făcută completă. În aceste două săptămâni de post, să ne spovedim. Dar să nu lăsăm spovedania pe ultima zi, zicând că nu avem timp pentru a ne spovedi mai devreme. Doar că aceasta nu înseamnă că în iulie fiindcă nu este post, nu trebuie să ne mai spovedim. Spovedania trebuie să fie făcută cât mai deasă. Dacă ar fi să vorbim sincer, nu trece zi în care să nu greșim. Cum ar mirosi corpul nostru dacă ne-am spăla doar de patru ori pe an? La fel să ne gândim cum este sufletul nostru

dacă ne spovedim doar de patru ori pe an. Problema mai mare este și faptul că ne spovedim în grabă. În câteva luni de la ultima spovedanie facem o spovedanie superficială. În schimb, la Sfintele Masluri, participăm de câteva ori pe săptămână. Sau la rugăciune de dezlegări, mergem cât de des putem. Dar, când este vorba de spovedanie, suntem grăbiți. Nu mai bine ar fi să mergem la patru sfinte masluri pe an și să ne spovedim măcar o singură dată în fiecare lună? Nu mai bine mer-

aceste vicii, ne distrugem corpul. Și apoi, tot noi ne plângem că ne-am îmbolnăvit. Ne dorim să avem o mașină cât mai scumpă cu puțință. Dar să ajutăm un copil bolnav ni se pare o risipă. Să lăsăm ce face lumea pe rețelele de socializare. Nu trebuie să trăim doar pentru a ne lăuda pe internet că mergem în vacanțe scumpe. Viața aceasta în comparație cu veșnicia durează o secundă indiferent cât trăim. Dacă împărțim orice număr la infinit, rezultatul va fi unul neglijabil. Să lăsăm gloria lumii acesteia că e trecătoare. Cea mai bună afacere este de a dăruii prezentul trecător pentru veșnicie.

Este greșit dacă zicem că doar cei care trăiesc în mănăstire pot să devină sfinți. Chiar și dacă avem familie, putem să devenim sfinți. Ispite pot să fie și în lume dar și în mănăstire, fără doar și poate. Nimeni nu ne cere să citim nenumărate acatiste. Dacă ne rugăm scurt, Dumnezeu ne primește rugăciunea. Important e ca atunci când ne rugăm, să o facem în mod

gem de câteva ori la rugăciuni de dezlegări, în schimb, ne spovedim, de ce nu, chiar săptămânal? Iar, apoi, nu este bine să ne spovedim în timpul Sfintei Liturghii. Chiar nu avem timp măcar după Sfânta Liturghie să o facem? Amânarea pocăinței nu este de la Dumnezeu. Timpul trece și nu mai putem să îl mai recuperăm vreodată. Este adevărat că primul cetățean al Raiului este un tâlhar care s-a pocăit înaintea de moartea lui. Însă, nu avem de unde să știm cum ne va prinde sfârșitul vieții noastre. Să căutăm să trăim cum au trăit sfinții. Să nu uităm că Lot a devenit sfânt în ciuda faptului că trăia în Sodoma și Gomora. Astfel, nu avem nici măcar o scuză să spunem că nu putem să trăim o viață sfântă într-o lume care este plină de păcate nenumărate.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
(reflecție la Duminica I după Rusalii, Sf. Ev. Matei 10, 32-33; 37-38 și 19, 27-30, 15 iunie)
Sursă foto: Sf. Evanghelie

Sfântul Grigorie cel Mare – Omilia a XXX-a^A

Omilie despre aceeași pericopă rostită către popor în bazilica Sfântului Apostol Petru în ziua sfântă de Rusalii^B.

Ioan 14, 23-31 (La Rusalii)

Text comentat: În vremea aceea, Iisus a zis ucenicilor Săi: «Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Dar cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis. Acestea vi le-am spus, fiind cu voi; Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate cele ce v-am spus Eu. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoșeze. Ați auzit că v-am spus: Mă duc și voi veni la voi. De M-ați iubi, v-ați bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decât Mine. Și acum v-am spus acestea înainte de a se întâmpla, ca să credeți când se vor întâmpla. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine stăpânitorul acestei lumi, și el nu are nimic în Mine; Dar ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și precum Tatăl Mi-a poruncit, așa fac¹».

1. Îmi face plăcere, frați preaiubiți, să parcurg pe scurt cuvintele pericopei evanghelice, pentru ca apoi să ne fie îngăduit să zăbovim mai mult în contemplarea unei sărbători atât de mari. Astăzi, într-adevăr, Duhul Sfânt a venit cu un sunet neașteptat asupra ucenicilor și le-a schimbat mințile lumești în dragoste de sine, iar în exterior apărând limbi de foc (cf. Faptele Apostolilor 2, 2-3), în interior inimile au fost făcute înflăcărâte, deoarece, primindu-L pe Dumnezeu într-o viziune de foc, au ars dulce prin iubire. Într-adevăr, Duhul Sfânt însuși este iubire. De aceea și Ioan spune: «Dumnezeu este iubire» (Ioan 4, 8). Prin urmare, cel care îl dorește pe Dumnezeu cu sinceritate, cu siguranță îl are deja pe Cel pe care îl iubește. Căci nimeni nu ar putea să-L iubească pe Dumnezeu, dacă nu l-ar avea pe Cel pe care îl iubește.

Dar iată, dacă fiecare dintre voi ar fi întrebat dacă îl iubește pe Dumnezeu, ar răspun-

de cu toată încrederea și cu mintea liniștită: Îl iubesc. Însă chiar la începutul pericopei ați auzit ce spune Adevărul: «Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu» (Ioan 14, 23). Prin urmare, dovada iubirii este demonstrarea prin fapte. De aceea, în epistola sa, același Ioan spune: «Cel ce zice: Îl iubesc pe Dumnezeu, dar poruncile Lui nu le păzește, mincinos este» (I Ioan 2, 4). Căci, cu adevărat, Îl iubim pe Dumnezeu dacă ne abținem de la plăcerile noastre în conformitate cu poruncile Lui. Căci cel care încă se lasă pradă dorințelor nelegiuite, cu siguranță nu-L iubește pe Dumnezeu, fiindcă se împotrivește voinței Sale.

2. «Și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el» (Ioan 14, 23). Gândiți-vă, frați preaiubiți, cât de mare sărbătoare este să aveți în inima voastră găzduirea venirii lui Dumnezeu. Cu siguranță, dacă un prieten bogat și puternic ar intra în casa voastră, cu toată graba întreaga casă ar fi curățată, ca nu cumva să fie ceva care ar putea ofensa ochii prietenului care intră. Prin urmare, să fie ștersă murdăria faptelor rele, care pregătește casa minții pentru Dumnezeu. Dar vedeți ce spune Adevărul: «Vom veni la el și vom face locaș la el». Într-adevăr, în unele inimi vine, dar nu își face locaș, pentru că prin căință înțeleg respectul lui Dumnezeu, dar în timpul ispitei uită chiar faptul că s-au căit; și astfel se întorc la săvârșirea păcatelor, ca și cum nu s-ar fi jeli deloc pentru acestea. Așadar, cel care îl iubește cu adevărat pe Dumnezeu, cel care păzește poruncile Lui, în inima sa vine Domnul și își face locaș, pentru că dragostea divinității îl pătrunde în așa măsură, încât nu se îndepărtează de această iubire în timpul ispitei. Așadar, iubește cu adevărat acela a cărui minte nu este biruită de plăcerea rea consimțită. Căci cu atât mai mult se desparte cineva de iubirea cerească, cu cât se desfătează mai mult cu cea pământească.

De aceea, se adaugă încă: «Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele» (Ioan 14, 24). Așadar, frați preaiubiți, întoarceți-vă în interiorul vostru; dacă-L iubiți cu adevărat pe Dumnezeu, căutați-L. Și totuși, nimeni să nu se încreadă în sine însuși orice i-ar răspunde mintea fără dovada faptelor. În ceea ce privește iubirea Creatorului,

¹ Am utilizat traducerea textului scripturistic după Ediția Sinodală a Sfintei Scripturi din 1988 (reeditat în 2006) cu care credincioșii sunt familiarizați.

A) Traducerea din limba latină s-a efectuat după ediția GRÉGOIRE LE GRAND, Homilia XXX, în Homélies sur l'Évangile, Livre II, în Sources Chrétiennes, tom. 522, p. 221-249; Patrologiae Latina, tom. 76, col. 1219-1227.

B) Omilia este rostită duminică, la data de 3 iunie 591.

limba, mintea și viața sunt necesare. Niciodată iubirea lui Dumnezeu nu este inactivă. Într-adevăr, ea săvârșește lucruri mari, dacă există; dar dacă refuză să lucreze, nu este iubire.

«*Dar cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis*» (Ioan 14, 24). Știți, preaiubiți frați, că Însuși Cel care vorbește, Fiul Unul-Născut, este Cuvântul Tatălui, și de aceea cuvântul pe care-L spune Fiul nu este al Fiului, ci al

Tatălui, pentru că Însuși Fiul este Cuvântul Tatălui. «*Acestea vi le-am spus, fiind cu voi*» (Ioan 14, 25). Dar, dacă nu va mai rămâne cu ei, cum poate Cel care promite că se va înălța la cer, să spună: «*Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului*» (Matei 28, 20)? Dar Cuvântul Întrupat și rămâne și se retrage: se retrage trupește, rămâne în divinitate. De aceea, se afirmă că atunci a rămas printre ei, deoarece El, care era întotdeauna prezent prin puterea Sa nevăzută, acum se retrăgea în ceea ce privește vederea trupească.

3. «*Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate cele ce v-am spus Eu*» (Ioan 14, 26). Știți foarte mulți, frații mei, că în limba greacă, cuvântul „*Mângâietor*”² este numit în latină „*Mijlocitor*”³ sau „*Mângâietor*”⁴. Acesta este numit „*Mijlocitor*” tocmai de aceea, deoarece intervine pentru greșeala celor care greșesc înaintea dreptății Tatălui. Acela care este deoființă⁵ cu Tatăl și cu Fiul, se spune că mijlocește pentru cei care greșesc, deoarece pe aceia pe care i-a umplut, îi face

să se roage. De aceea și Pavel spune: «*Însuși Duhul se roagă pentru noi cu suspine negrăite*» (Romani 8, 26). Într-adevăr, mai mic este cel care se roagă decât cel căruia i se roagă. Atunci, cum se spune despre Duh că se roagă, El care nu este mai mic? Dar Însuși Duhul se roagă, pentru că îi inspiră la a se ruga pe aceia pe care îi umple. Același Duh este numit și „*Mângâietor*”, deoarece, pe cei care se căiesc pentru săvârșirea păcatului, în timp ce le pregătește speranța iertării, le ridică mintea de la suferința tristeții.

Despre care se promite pe bună dreptate: «*El Însuși vă va învăța toate*» (Ioan 14, 26). Pentru că, dacă același Duh nu este prezent în inima ascultătorului, cuvântul învățătorului este zadarnic. Nimeni, așadar, nu trebuie să atribuie unui profesor meritul pentru ceea ce înțelege din spusele sale, căci, dacă nu există un învățător interior, cuvintele profesorului sunt rostite în zadar. Iată, auziți cu toții la fel un singur glas vorbind, dar totuși nu înțelegeți cu toții la fel sensul acelui glas. De vreme ce glasul în sine nu este diferit, de ce este înțelegerea glasului diferită în inimile voastre, dacă nu pentru că, deși glasul vorbitorului oferă un avertisment general, există un învățător interior care îi învață în mod special pe unii cum să înțeleagă glasul? Despre această ungere a Duhului, se spune din nou prin Ioan: «*Precum ungerea Lui vă învață despre toate*» (I Ioan 2, 27). Așadar, nu este instruit prin glas, atunci când mintea nu este unsă de Duh. Dar de ce mai vorbim despre aceste chestiuni legate de învățătura oamenilor, când chiar și Creatorul Însuși nu vorbește pentru a-l instrui pe om, dacă nu-i vorbește aceluiași om prin ungerea Duhului? Cu siguranță, Cain, înainte de a săvârși fratricidul, a auzit: «*Ai păcătuît, liniștește-te*» (Facere 4, 7; după *Septuaginta*). Dar pentru că, din cauza propriilor păcate, a fost avertizat printr-un glas, nu prin ungerea Duhului, a putut auzi cuvintele lui Dumnezeu, dar a disprețuit să le păzească.

Într-adevăr, trebuie să ne întrebăm de ce se spune despre același Duh: «*Vă va aduce aminte de toate*» (Ioan 14, 26), din moment ce, de obicei, a aduce aminte este considerat a fi ceva de o importanță mai mică? Dar deoarece uneori folosim cuvântul „*a aduce aminte*” cu înțelesul de „*a oferi*”⁶, se spune despre Duhul nevăzut că „*aduce*

2 gr. παράκλητος (paraketos).

3 lat. advocatus, -i: apărător, mijlocitor.

4 lat. consolator, -oris: cel care consolează, cel care aduce alinare, mângâietor.

5 unius substantiae, s-ar traduce prin „de o singură substanță” sau „de aceeași esență” și este echivalent cu grecescul „ὁμοούσιος” (homoousios) care de traduce prin „deoființă”.

6 lat. subministro, -are: a da, a procura, a furniza, a oferi.

aminte”, nu pentru că ne transmite cunoștințe de la bază, ci din ascuns. «*Pace vă las vouă, pacea Mea v-o dau vouă*» (Ioan 14, 27). Aici las, acolo dau. Celor care urmează le las, celor care sosesc le dau.

4. Iată, frați preaiubiți, am discutat pe scurt cuvintele sfintei pericope, acum să ne îndreptăm mințile spre contemplarea unei sărbători atât de mari. Dar pentru că odată cu pericopa evanghelică v-a fost recitată și pericopa din Faptele Apostolilor (cf. Faptele Apostolilor 2), de aceea, din ea, să scoatem ceva pentru folosul contemplării noastre. Într-adevăr, ați auzit că Duhul Sfânt s-a arătat peste ucenici în limbi de foc și le-a dăruit cunoștința tuturor limbilor. Ce anume arată acest miracol, desigur, dacă nu faptul că Sfânta Biserică, umplută de același Duh, urma să vorbească cu glasul tuturor neamurilor? Însă cei care au încercat să construiască un turn împotriva lui Dumnezeu au pierdut unitatea unei singure limbi (cf. Facere 11, 7-8); dimpotrivă, la cei care se temeau de Dumnezeu cu smerenie, toate limbile s-au unit. Aici, așadar, smerenia a meritat virtute, acolo, mândria, confuzie.

5. Dar trebuie să ne întrebăm de ce Sfântul Duh, coetern cu Tatăl și Fiul, a apărut în foc, de ce în foc și în limbi în același timp, de ce uneori este arătat ca un porumbel, iar alteori ca foc, de ce deasupra Fiului Unul-Născut a apărut în chip de porumbel și deasupra ucenicilor în chip de foc, astfel încât nici deasupra Domnului să nu vină în chip de foc, nici deasupra ucenicilor să nu fie arătat în chip de porumbel. Prin urmare, să ne întoarcem și să rezolvăm aceste patru aspecte pe care le-am propus.

Într-adevăr, Duhul coetern cu Tatăl și cu Fiul este arătat ca foc, pentru că Dumnezeu este un foc imaterial, inefabil și nevăzut, după cum mărturisește Pavel: «*Dumnezeul nostru este foc mistuitor*» (Evrei 12, 29). Într-adevăr, Dumnezeu este numit foc, deoarece prin Acesta rugina păcatelor este mistuită. Referitor la acest foc, Adevărul spune: «*Foc am venit să arunc pe pământ, și cât aș vrea să fie acum aprins!*» (Luca 12, 49). Căci „*pământ*” sunt numite inimile lumești, care, în timp ce adună mereu în ele gânduri meschine, sunt asuprite de spiritele maligne. Dar Domnul trimite foc pe pământ, și cu suflarea Sfântului Duh, aprinde inima celor trupești. Și pământul arde atunci când inima trupească, rece în plăcerile sale de odinioară, părăsește dorințele veacului prezent și se aprinde de iubirea lui Dumnezeu. Prin urmare, Duhul s-a arătat în mod potrivit în foc, deoarece

El alungă din orice inimă toropeala frigului și o aprinde spre dorința eternității Sale.

S-a arătat însă în limbi de foc, deoarece același Duh este coetern cu Fiul, și limba are o legătură foarte strânsă cu cuvântul. Căci Cuvântul Tatălui este Fiul. Și deoarece una este substanța Duhului și a Cuvântului, același Duh trebuia să fie arătat în limbă. Într-adevăr, cu siguranță, pentru că prin limbă purcede cuvântul, în limbi s-a arătat Duhul, pentru că oricine este atins de Duhul Sfânt mărturisește Cuvântul lui Dumnezeu, adică pe Fiul Unul-Născut, și nu poate să nege Cuvântul lui Dumnezeu, deoarece deja are limba Duhului Sfânt. Sau, într-adevăr, Duhul s-a arătat în limbi de foc, pentru că pe toți cei pe care i-a umplut, îi face deopotrivă de înflăcărați și elocvenți. Învățătorii au limbi de foc, fiindcă, atunci când predică iubindu-L pe Dumnezeu, aprind inimile ascultătorilor. Căci și cuvântul inert al unui profesor este, dacă nu poate aprinde focul iubirii. Acest foc al învățaturii l-au primit de la Însuși glasul Adevărului, cei care ziceau: «*Oare nu ardea în noi inima noastră când ne vorbea pe cale și când ne tâlcuia Scripturile?*» (Luca 24, 32). Într-adevăr, la auzul cuvântului, sufletul se aprinde, frigul amorțelii dispare, mintea devine neliniștită de o dorință divină, străină de poftele lumești. Adevărata iubire care o umple, o chinuie în lacrimi, dar în timp ce este chinuită de o astfel de ardoare, se hrănește chiar din propriile sale chinuri. Îi place să asculte poruncile cerești, și cu cât este mai mult instruită de ele, parcă s-ar aprinde cu tot atâtea flăcări, iar cea care înainte amorțise din cauza dorințelor, acum arde prin cuvinte. De aceea, pe bună dreptate se spune prin Moise: «*Având la dreapta focul legii*» (Deuteronom 33, 2). „*Stânga*” într-adevăr sunt cei condamnați, care și trebuie plasați la stânga, „*dreapta*” însă sunt numiți aleșii lui Dumnezeu. Așadar, în dreapta lui Dumnezeu legea este de foc, deoarece cei aleși nu ascultă poruncile cerești cu inimă rece, ci, dimpotrivă, afecțiunile lor cele mai profunde se aprind ca niște flăcări. Cuvântul este condus la ureche, iar mintea lor, mândrie pe sine, este mistuită de flacăra dulceții interioare.

Într-adevăr, Duhul Sfânt s-a arătat ca un porumbel și ca un foc, deoarece pe toți cei pe care îi umple, îi face simpli și înflăcărați, simpli prin puritate, înflăcărați prin râvnă. Căci nu îi poate plăcea lui Dumnezeu nici simplitatea fără râvnă, nici râvna fără simplitate. De aceea, Însuși Adevărul spune: «*Fiți dar înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii*» (Matei 10, 16). În această privință, trebuie remarcat că Domnul a dorit să-și învețe ucenicii nu despre porumbel fără șarpe, nici despre șarpe fără porumbel, astfel încât și nevinovăția porumbelului să fie aprinsă de viclenia șarpelui, iar

viclenia șarpelui să fie îmblânzită de nevinovăția porumbelului. De aceea, Pavel spune: «*Nu fiți copii la minte*» (I Corinteni 14, 20). Iată, am auzit despre înțelepciunea șarpelui, acum să fim instruiți despre nevinovăția porumbelului: «*Fiți copii când e vorba de răutate*» (I Corinteni 14, 20). De aceea, despre fericitul Iov se spune: «*Acest om era fără prihană și drept*» (Iov 1, 1). Căci ce fel de dreptate există fără nevinovăție, sau ce fel de nevinovăție fără dreptate? Întrucât, așadar, și dreptatea o învață acest Duh și nevinovăția, de aceea a trebuit să fie arătat și în foc și în porumbel, pentru ca orice inimă care este atinsă de harul Său, să devină liniștită prin nevinovăția sa și aprinsă de râvnă pentru dreptate.

6. Într-un final, trebuie să ne întrebăm de ce Mântuitorul nostru, ca Mijlocitor între Dumnezeu și oameni (cf. I Timotei 2, 5), s-a arătat sub chipul unui porumbel, dar ucenicilor sub chipul focului? Cu siguranță, Fiul Unul-Născut este judecătorul neamului omenesc. Dar cine ar putea suporta dreptatea Lui, dacă, înainte de a ne aduna prin blândețe, ar fi vrut să ne examineze greșelile din râvnă pentru dreptate? Așadar, făcut Om pentru oameni, S-a arătat blând față de oameni. Nu a vrut să-i lovească pe păcătoși, ci să-i adune. Mai întâi a dorit să-i mustre cu blândețe, pentru a avea pe cine să salveze ulterior la judecată. Prin urmare, Duhul Sfânt trebuia să se arate deasupra Lui în chip de porumbel, deoarece nu venea să pedepsească deja păcatele cu asprime, ci să le tolereze încă prin blândețe. Însă, dimpotrivă, Duhul Sfânt a trebuit să se arate ucenicilor sub chipul focului, pentru ca aceia care erau simpli oameni, și de aceea păcătoși, să îi înflăcăreze împotriva lor înșiși ca slujitori spirituali, iar păcatele pe care Dumnezeu le-ar ierta prin blândețe, ei înșiși să le pedepsească în ei prin pocăință. De fapt, nici ei nu puteau fi fără de păcat, ei care se alăturau învățaturii cerești, după cum mărturisește Ioan, care spune: «*Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi*» (I Ioan 1, 8). Prin urmare, El a venit ca foc printre oameni, dar ca un porumbel S-a arătat înaintea Domnului, deoarece păcatele noastre, pe care Domnul cu evlavie le rabdă prin blândețe, noi, prin râvna dreptății, trebuie să le observăm cu atenție și să le ardem întotdeauna cu ardoarea pocăinței. Așadar, Duhul Sfânt a fost arătat în Mântuitor prin porumbel, dar în oameni prin foc, deoarece, cu cât severitatea judecătorului nostru a fost atenuată pentru noi, cu atât slăbiciunea noastră trebuie să se aprindă pentru El. Prin urmare, după ce am examinat cele patru afirmații, să trecem la contemplarea darurilor aceluiasi Duh Sfânt.

7. Despre acest Duh, într-adevăr, este scris: «*Duhul Său a împodobit cerurile*» (Iov 26,

13 după ediția New King James Version). Căci podoabele cerurilor sunt virtuțile predicatorilor. Și anume, Pavel enumeră aceste podoabe, zicând: «*Că unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvântul cunoștinței. Și unuia i se dă întru același Duh credință, iar altuia, darurile vindecărilor, întru același Duh; Unuia, facerea de minuni, iar altuia, prorocie; unuia, deosebirea duhurilor, iar altuia, feluri de limbi, și altuia, tălmăcirea limbilor. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind fiecăruia deosebi, după cum voiește*» (I Corinteni 12, 8-11). Așadar, câte daruri sunt ale predicatorilor, tot atâtea sunt podoabele cerurilor. De aceea, se scrie din nou: «*Cu cuvântul Domnului cerurile s-au întărit*» (Psalm 32, 6). Într-adevăr, Cuvântul Domnului este Fiul Tatălui. Dar aceleași ceruri, adică Sfinții Apostoli, pentru ca întreaga Sfântă Treime să se arate lucrând împreună, dintr-o dată, din divinitatea Sfântului Duh se adaugă: «*Și cu duhul gurii Lui toată puterea lor*» (Psalm 32, 6). Așadar, puterea cerurilor a fost luată de la Duhul, deoarece nu ar fi îndrăznit să se opună puterilor acestei lumi, dacă tăria Sfântului Duh nu i-ar fi întărit. Știm, într-adevăr, cum erau învățătorii Sfintei Biserici înainte de venirea Sfântului Duh, și după venirea Lui, observăm cât de puternici au devenit.

8. Cu siguranță, despre acest însuși păstor al bisericii, la al cărui preasfânt trup ne aflăm, cât de mare era slăbiciunea lui și cât de mare era teama lui înainte de venirea Duhului, să ne spună slujnica portăreasă, dacă ar fi întrebată. Căci, zdruncinat de vocea unei singure femei, în timp ce se temea de moarte, el a negat viața (cf. Ioan 18, 17). Și atunci Petru a negat pe pământ, în timp ce un tâlhar mărturisea pe cruce (cf. Luca 23, 40-42). Dar să auzim ce fel de om, inspirând atâta teamă, devine acesta după venirea Duhului. Se ține o adunare a sinedrului și a bătrânilor, și, deși fuseseră bătuți, li se poruncește apostolilor să nu mai vorbească în numele lui Iisus, dar Petru, cu mare autoritate, a răspuns: «*Trebuie să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni*» (Faptele Apostolilor 5, 29). Și iarăși: «*Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu. Căci noi nu putem să nu vorbim de cele ce am văzut și am auzit*» (Faptele Apostolilor 4, 19-20). «*Și ei au plecat din fața sinedrului, bucurându-se că s-au învrednicit, pentru numele Lui Iisus, să sufere ocară*» (Faptele Apostolilor 5, 41). Iată că Petru se bucură în mijlocul loviturilor, el care înainte se temea de cuvinte. Și el, care mai înainte se temuse când a fost întrebat de vocea unei slujnice, după venirea Duhului Sfânt, înfruntă cu curaj puterile conducătorilor, chiar dacă este bătut.

Îmi face plăcere să înalț ochii credinței spre virtutea acestui Creator și să îi contempļu, rînd pe rînd, pe părinții Vechiului și Noului Testament. Iată, cu aceiași ochi ai credinței deschiși, îi privesc pe David, Amos, Daniel, Petru, Pavel, Matei, și doresc să înțeleg ce fel de artist este acest Duh Sfânt, dar în însăși încercarea mea de înțelegere, nu reușesc. Căci El împlinește⁷ tînărul cîntăreț la harpă și îl face psalmist (cf. I Regi 16, 18). Împlinește păstorul de turme culegător de sicomor și îl face proroc (cf. Amos 7, 14-15). Împlinește tînărul abstinent și îl face judecător al bătrînilor (cf. Istoria Susanei, 45-64)⁸. Împlinește pescarul și îl face predicator (cf. Matei 4, 19). Împlinește prigonitorul și îl face învătător al neamurilor (cf. Faptele Apostolilor 9, 1-16; I Timotei 1, 13; 2, 7; II Timotei 1, 11). Împlinește vameșul și îl face evanghelist (cf. Luca 5, 27-28). O, ce artist desăvârșit este acest Duh! Nu există nicio întârziere în a învăța tot ceea ce își dorește. Imediat ce atinge mintea, o și învață, iar simpla atingere înseamnă învățare. Căci sufletul omenesc, odată ce este luminat, este și transformat, renunțând brusc la ceea ce era, și dezvăluind brusc ceea ce nu era.

9. Să reflectăm la sfinții noștri propovăduitori, așa cum i-a găsit în ziua de azi, așa cum i-a făcut. Cu siguranță, cei care stăteau într-o încăpăre de frica iudeilor, fiecare își cunoștea limba maternă și totuși nici măcar în acea limbă pe care o cunoșteau nu îndrăzneau să vorbească deschis despre Hristos. A venit Duhul și le-a dat puterea de a vorbi în limbi diferite, învățându-i, iar în inimile lor i-a întărit cu autoritate. Au început să-L vestească pe Hristos într-o limbă străină, cei care înainte se temeau să vorbească despre El chiar și în propria lor limbă (cf. Faptele Apostolilor 2, 1-4). Căci inima lor înflăcărată, a disprețuit chinurile trupului, de care se temea înainte, și a biruit puterea fricii lumești din dragoste pentru Creator. Și cei care înainte se lăsau copleșiți de adversarii lor de teamă, acum îi conduceau pe aceștia cu autoritate. Așadar, cine i-a ridicat pe ei la culmea unei asemenea înălțimi, ce altceva aș putea spune, decât că a transformat mințile oamenilor lumești în ceruri?

Gândiți-vă, frați preaiubiți, după întruparea Fiului Unui-Născut, cât de importantă este sărbătoarea de astăzi despre venirea Sfântului Duh. Întocmai cum aceea a fost onorabilă, la fel este și aceasta. Într-adevăr, în aceea, Dumnezeu rămânând în Sine, l-a primit pe om, iar în aceasta, cu adevărat, oamenii l-au primit pe Dumnezeu venind de sus. În aceea, Dumnezeu s-a făcut în mod natural om, iar în aceasta, oamenii au fost

făcuți dumnezei prin înfiere. Prin urmare, dacă nu vrem să rămânem trupești în moarte, pe acest Duh dătător de viață, frați preaiubiți, să-L iubim.

10. Dar pentru că trupul nu cunoaște Duhul, poate spune cineva cu gândire lumească în sine sa: Cum pot eu să iubesc pe cineva pe care nu-l cunosc? Și noi recunoaștem acest lucru, deoarece mintea, fiind concentrată asupra lucrurilor vizibile, nu știe să vadă nevăzutul. Căci aceasta nu cugetă la nimic altceva decât la cele vizibile, și chiar și atunci când nu acționează, își atrage în interior imaginile acestora; iar în timp ce zace în imaginile trupești, nu este capabilă să se ridice la cele netrupești. Prin urmare, se întâmplă că cu atît mai rău ajunge să nu-L cunoască pe Creator, cu cît poartă mai familiar în cugetarea sa creatura trupească. Dar, pentru că nu-L putem vedea pe Dumnezeu, avem ceva de făcut, pentru a deschide o cale prin care ochiul inteligenței noastre să ajungă la El. Cu siguranță, pe Cel pe care nu suntem în stare să-L vedem în noi înșine, acum putem să-L vedem în slujitorii Săi. În timp ce îi vedem făcând minuni, devine evident pentru noi că Dumnezeu sălășluiește în inimile lor. În ceea ce privește realitatea netrupească, să ne luăm exemplul de la lucrurile trupești. Căci niciunul dintre noi nu poate privi direct soarele care răsare cu strălucire, concentrându-și privirea asupra sferei sale, pentru că ochii ar fi orbiți de razele sale, însă, noi privim munții iluminați de soare, și astfel ne dăm seama că soarele a răsărit deja. Prin urmare, deoarece nu putem să vedem soarele dreptății în sine, să ne îndreptăm privirea către munții luminați de strălucirea sa, adică spre Sfinții Apostoli, care strălucesc prin virtuți, sclipesc prin minuni, pe care lumina soarelui divin i-a copleșit, și cu toate că în esență este nevăzut, prin ei, ca și prin munții luminați, s-a arătat vizibil nouă. Căci virtutea divinității în sine este ca soarele pe cer; virtutea divinității în oameni este soarele pe pământ. Așadar, să privim soarele dreptății pe pământ, pe care nu-l putem vedea pe cer, încât, în timp ce înaintăm pe pământ cu pas neîmpiedicat în lucrarea noastră, să ne ridicăm uneori ochii spre cer pentru a-L contempla.

Dar călătoria noastră pe pământ se desfășoară cu pas neîmpiedicat, dacă Dumnezeu și aproapele sunt iubiți cu inimă curată. Căci, Dumnezeu nu este cu adevărat iubit fără aproapele, nici aproapele nu este cu adevărat iubit fără Dumnezeu. De aceea, după cum am

7 lat. impleo, -ere: a împlini, a umple, a completa.

8 Carte necanonică, considerată ca adaos la Daniel (Daniel 13, 45-64).

menționat deja într-o altă scriere⁹, se relatează că același Duh a fost dăruit a doua oară ucenicilor: întâi de Domnul, cât timp era pe pământ, și apoi de Domnul, din ceruri. Căci, într-adevăr, pe pământ este dăruit pentru a iubi aproapele, iar din ceruri, pentru a iubi pe Dumnezeu. Dar de ce mai întâi pe pământ, și abia apoi din cer, dacă nu pentru că este evident, așa cum spune Ioan: «*Cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească?*» (I Ioan 4, 20).

Așadar, fraților, să iubim pe aproapele, să iubim pe cel care este lângă noi, ca să putem ajunge la iubirea Aceluia care este deasupra noastră. Mintea să mediteze la ceea ce poate oferi lui Dumnezeu în aproapele, ca să merite pe deplin să se bucure de Dumnezeu împre-

ună cu aproapele. Atunci vom ajunge la acea bucurie a plinătății cerești, despre care acum am primit arvuna Sfântului Duh (cf. I Corinteni 1, 22). Către acest scop să tindem cu toată iubirea, în care ne vom bucura veșnic. Acolo este sfânta adunare a cetățenilor cerești, acolo este o sărbătoare sigură, acolo este odihna sigură, acolo este pacea adevărată, care nouă nu ne mai este lăsată, ci ne este dată (cf. Ioan 14, 27) prin Domnul nostru Iisus Hristos care viețuiește și împărățește cu Dumnezeu Tatăl în unitatea Duhului Sfânt, în toți vecii vecilor. Amin.

Rubrică realizată de **Pr. Daniel Budeanu**

Sursă foto: doxologia.ro

9 cf. Hom. Ev. 26, 3: „*«Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duhul Sfânt» (Ioan 20, 22): „Trebuie să cercetăm ce este acel Duh Sfânt pe care Domnul nostru l-a dăruit o dată când era pe pământ și o dată când domnea din ceruri. Căci Duhul Sfânt dăruit nu este arătat deschis în altă parte, decât acum, când este perceput prin suflare, și mai târziu, când, venind din ceruri, se arată prin limbi diferite. De ce, așadar, este dat mai întâi pe pământ ucenicilor, iar apoi este trimis din cer, dacă nu pentru că sunt două porunci ale iubirii, anume iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapele? Pe pământ este dat Duhul, pentru ca aproapele să fie iubit; din cer este dat Duhul, pentru ca Dumnezeu să fie iubit. Așadar, precum iubirea este una și poruncile sunt două, tot așa Duhul este Unul și darurile sunt două. Întâi de la Domnul prezent pe pământ, apoi din cer, deoarece în iubirea apropielii se învață cum trebuie să ajungem la iubirea lui Dumnezeu. De aceea și același Ioan spune: «Cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, cum poate să-L iubească?» (I Ioan 4, 20). Și într-adevăr, Duhul Sfânt era deja în mințile ucenicilor pentru credință, dar, totuși, nu a fost dat în mod vădit decât după Înviere».*

Sfințenia ca identitate și vocație în spațiul românesc ortodox

Evangelia Duminicii de astăzi (Matei 4, 18–23) prezintă chemarea primilor ucenici, un moment fundamental în constituirea Bisericii ca Trup mistic al lui Hristos. Prin cuvintele „*Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni*”, Domnul cheamă omul de la preocupările cotidiene la o existență transfigurată în orizontul împărăției lui Dumnezeu.

Această chemare se constituie într-un arhetip vocațional, un model de răspuns existențial care transcende epocile și locurile. Iar astăzi, în această Duminică a Sfinților Români, Biserica noastră ne așază înaintea roadele acestui răspuns dat de fiii neamului românesc în decursul istoriei mântuirii personale și comunitare.

Conform învățaturii patristice, sfințenia nu este un ideal moral abstract, ci o realitate ontologică, trăită în comuniune cu Hristos cel Înviat. Sfântul Grigorie Palama subliniază faptul că omul, prin harul dumnezeiesc necreat, poate participa real la viața lui Dumnezeu – o participare care se actualizează în viața sfinților.

Canonizarea Sfinților Români nu este, așadar, doar o recunoaștere a virtuților personale,

ci și o mărturie a lucrării Duhului Sfânt în contextul istoric, social și cultural românesc. Din acest motiv, putem afirma că sfințenia este constitutivă identității ortodoxiei românești, fiind prezentă în toate etapele istorice: de la martirii din epoca romană (Sava de la Buzău), la cuvioșii monahi din Carpați, până la martirii închisorilor comuniste.

Dacă Ortodoxia este universală prin învățătura ei, sfinții români sunt expresia întrupării acestei universalități într-un context național. În viața și lucrarea lor vedem cum Evangelia a fost trăită în limba română, pe pământ românesc, în mijlocul unui popor cu o vocație profund spirituală.

Un exemplu emblematic este Sfântul Voievod Ștefan cel Mare, care a îmbinat apărarea politică a neamului cu ctitorirea de mănăstiri, ca expresie a viziunii teocratice asupra conducerii. De asemenea, Sfântul Calinic de la Cernica este un exemplu de slujire eclezială și reformă spirituală, într-o perioadă de tranziție culturală și socială. În epoca modernă, nume precum Sfântul Ilie Lăcătușu sau mărturisitorii din tem-

nițele comuniste arată că sfințenia nu este condiționată de contextul exterior, ci este posibilă chiar și în condiții de prigoană.

Cinstirea Sfinților Români are nu doar o valoare liturgică, ci și un profund rol formativ și catehetic. Într-o societate post-creștină, marcată de relativism și secularizare, sfinții devin repere vii ale teologiei trăite, modele accesibile și concrete, mai convingătoare decât orice discurs teoretic.

În plus, prezența sfinților în calendarul bisericesc, în sinaxare, în slujbele Bisericii contribuie la consolidarea unei eclezilogii locale. Ea afirmă că nu există Ortodoxie dezrădăcinată, ci una care se exprimă firesc în limba, cultura și sufletul unui popor.

Duminica Sfinților Români nu este doar o zi comemorativă, ci o chemare la conștientizarea propriei vocații de sfințenie. Dacă istoria noastră a născut atâția sfinți, nu putem să rămânem indiferenți. Fiecare creștin ortodox român este chemat, în mod real, să fie sfânt – nu prin puteri proprii, ci prin harul lui Hristos lucrător în viața liturgică și eclezială.

Să ne rugăm, așadar, cu umilință și cu nădejde: „Toți sfinții români, rogu-vă, rugați-vă lui Dumnezeu pentru noi, ca să ne fie și nouă pă-mântul românesc scară către cer!” Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a II-a după Rusalii,
a Sf. Români, Sf. Ev. Matei 4, 18-23; 5,
14-16; 10, 32-33, 17-18, 22, 22 iunie)

Sursă foto: doxologia.ro

Sfinții Apostoli Petru și Pavel, mari propovăduitori și mărturisitori ai Evangheliei Lui Hristos!

În data de 29 iunie a fiecărui an îi sărbătorim cu mare cinste pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel. Pentru contribuția pe care au avut-o nu doar în răspândirea Evangheliei, ci și în organizarea creștinismului primelor secole, Biserica a rânduit ca prăznuirea lor să fie pregătită printr-o perioadă de post.

Spre deosebire de celelalte posturi, care au o durată fixă, Postul Sâmpetrului – cum este numit în popor – are o durată variabilă în fiecare an, deoarece începutul lui este legat de data Sfințelor Paști. Sfântul Apostol Petru era pescar din zona Betsaidei, aproape de Marea Galileei, și se numea Simon înainte de a se întâlni cu Hristos. Era frate cu Sfântul Apostol Andrei, „cel întâi chemat” la slujirea și urmarea dreptei credințe.

Când și-a început activitatea misionară, Petru era deja căsătorit și locuia în Capernaum, împreună cu soacra sa. Prin predica pe care a ținut-o în ziua Cincizecimii, a convertit 3000 de oameni la adevărata credință, aceștia primind imediat Sfântul Botez. A propovăduit Evanghelia în Ierusalim, Samaria, Asia Mică și Babilon, iar spre sfârșitul vieții la Roma.

Sfântul Apostol Pavel a fost la început fariseu și rabin evreu, ucenic al lui Gamaliel, (membru de frunte al Sinedriului la începutul secolului I d.Hr.) și unul dintre cei mai buni cunoscători ai legii evreiești din vremea sa. Se numea Saul

înainte de a se converti la dreapta credință și era de origine din Tarsul Ciliciei.

În zelul său față de religia părinților și a străbunilor săi, Saul devenise un aprig persecutor al creștinilor, pe care îi considera adevărați dușmani ai credinței iudaice. Într-o zi, în drumul său spre Damasc, unde Saul se îndrepta pentru a-i aresta pe creștinii de acolo și a-i aduce la judecată în Ierusalim, Mântuitorul i se arată într-o lumină orbitoare, spunându-i: „Saule, Saule, pentru ce mă prigonești?”. În urma acestei vedenii minunate, Saul se convertește și primește Sfântul Botez.

După tradiția Bisericii noastre, Sfinții Apostoli Petru și Pavel sunt prăznuiți împreună, în ziua de 29 iunie, pentru că amândoi au trecut la Domnul în aceeași zi. Astfel, reținem că Sfântul Apostol Petru a ajuns la Roma în jurul anului 57, unde l-a reîntâlnit pe Sfântul Apostol Pavel. În timpul persecuțiilor împotriva creștinilor, declanșate de către împăratul Nero după incendierea Romei în anul 64 d.Hr., Sfântul Petru a fost arestat împreună cu Sfântul Pavel.

Se spune că o bună bucată de timp ar fi fost ținută închiși în „Carcera Mamertinică”, aflată între Capitoliu și Forumul Roman. Carcera era alcătuită din două celule dispuse una deasupra celeilalte: o celulă superioară (închisoarea Romei) și o celulă inferioară (cea mai veche cameră din Roma, numită din anul 300 „Tullia-

num”). Sfântul Apostol Petru a fost condamnat la moarte și executat prin răstignire cu capul în jos (la cererea lui), spre a se deosebi de modul în care a fost răstignit Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în jurul anului 67, lângă fostul circ al lui Caligula și Nero, în afara zidurilor Romei.

Ca o curiozitate, pentru cei care poate nu știu, pe 16 ianuarie, Biserica noastră a rânduit să cinstim lanțurile în care a fost încătușat Sfântul Apostol Petru, descoperite la începutul seco-lului al II-lea, de către temnicerul roman Quirinus de Neus. Acestea s-au păstrat generații în generații de către creștini, iar apoi au ajuns la Patriarhul Iuvenilei care, la rândul său, le-a dăruit împărătesei Evdochia Augusta (401-460), soția împăratului Teodosie al II-lea (401-450). Se spune că lanțurile tămăduiau neputințele și alungau duhurile cele viclene, iar cel ce se atingea de aceste lanțuri se sfințea.

În ceea ce-l privește pe Sfântul Apostol Pavel, care era cetățean roman, el nu putea primi moartea prin răstignire, considerată ca fiind una profund umilitoare, iar execuțiile nu aveau loc în oraș. De aceea, a fost dus în afara cetății, într-un loc numit „Ape dulci” (Aquae Salviae), pentru a fi decapitat.

Se spune că, atunci când a sosit clipa execuției, el însuși și-a plecat capul sub sabia călăului, iar acesta i l-a tăiat, iar din rană a izvorât, prin minune, lapte și sânge. Atunci când capul a căzut și s-a rostogolit lovind de trei ori pământul, în acele trei locuri au apărut trei izvoare cu apă proaspătă care nu au secat nici în ziua de astăzi. Câțiva creștini mai curajoși au îngropat moaștele Sfântului Apostol într-un loc aflat la aproximativ 4, 8 km de locul muceniciei, la ferma unei femei romane, Lucina.

Ulterior, Sfântul Împărat Constantin cel Mare a așezat trupul Sfântului Apostol Pavel într-un sicriu de metal și, așa cum procedase și cu trupul Sfântului Petru, a pus deasupra lui o Cruce grea din aur, cântărind 67,5 kg. Apoi, a construit

o biserică deasupra mormântului, numită „San Paolo fuori le Mura” – „Sfântul Pavel din afara zidurilor”. Așadar, cu siguranță ne cutremurăm doar gândindu-ne la suferințele cumplite prin care au trecut acești Apostoli și mărturisitori ai Domnului. E greu de spus câți dintre noi am mai avea astăzi curajul și credința de care au dat ei dovadă. Cum i-am putea răsplăti, totuși? Cum să-i cinstim noi, cei de astăzi, pe Sfinții Apostoli? Urmându-le zelul misionar, curajul lor în apărarea credinței și chemându-i mereu în rugăciunile noastre.

Sfinții Apostoli Petru și Pavel rămân pentru noi mari învățători ai credinței, ai pocăinței și ai sfințeniei, precum și rugători statornici pentru viața și unitatea Bisericii lui Hristos.

Prin viața, faptele și scrierile lor, Sfinții Apostoli Petru și Pavel ne îndeamnă să iubim pe Hristos, Evanghelia și Biserica Sa, să lucrăm pentru vindecarea și mântuirea tuturor oamenilor fără deosebire de neam sau etnie.

Ei sunt pentru noi dascăli ai pocăinței, ai iertării, ai unității și ai sfințeniei. Ei ne învață să ne rugăm neîncetat, să săvârșim cu iubire milostivă faptele bune, dar să nu contăm niciodată pe noi înșine mai mult decât pe harul lui Dumnezeu Cel viu, arătat în Iisus Hristos.

În iconografia ortodoxă, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, primul și ultimul între Apostoli, reprezintă Bise-

rica sau comuniunea lui Israel (Petru) cu toate popoarele lumii care cred în Hristos (Pavel).

În iconografie, cheile Sfântului Petru reprezintă pocăința și iertarea păcatelor, prin care se deschid omului smerit și milostiv ușile Împărăției cerurilor. Iar sabia Sfântului Pavel reprezintă puterea Cuvântului sfânt, care distinge între erezii și adevăr, între patimă egoistă și iubire milostivă, între păcat și sfințenie, între moarte spirituală și viață veșnică

Pr. Prof. Cătălin Vasile Mănescu

Parohia Podari, județul Dolj

Sursă foto: doxologia.ro

Despre grijile vieții

„Nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea?” (Matei 6, 25)

Evangelia Duminicii a treia după Rusalii ne pune în față o temă fundamentală pentru viața creștină: grija de cele lumești și raportul nostru față de ele. Domnul Hristos ne învață să nu ne îngrijorăm în chip neliniștitor pentru hrană, îmbrăcăminte sau cele necesare traiului zilnic, ci să ne orientăm viața spre căutarea Împărăției lui Dumnezeu.

Trăim într-o lume marcată de incertitudine, de stres, de neliniște permanentă. Oamenii aleargă, muncesc din greu, fac economii, investesc, se asigură... și cu toate acestea, mulți nu au pace sufletească. Grija de mâine pare să fi devenit normă, iar Evangelia vine cu un mesaj contrar: „Nu vă îngrijiți pentru viața voastră ce veți mânca sau ce veți bea, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca” (Matei 6, 25).

Această chemare a Mântuitorului nu este o invitație la lene sau neglijență, ci o corectă ordonare a priorităților. A munci este firesc și necesar. A întreține familia, a avea grijă de cei dragi – toate acestea sunt fapte binecuvântate. Dar când grijile lumești devin obsesii, când ocupă locul central în viața noastră și ne îndepărtează de Dumnezeu, atunci ele devin idol și ne robește sufletul.

Sfântul Ioan Gură de Aur spune că „nu bogăția este un păcat, ci robia față de bogă-

ție”. Adevărata libertate vine din credință și încredere în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Care, precum hrănește păsările cerului și îmbracă crinii câmpului mai frumos decât pe Solomon, cu atât mai mult va avea grijă de noi, oamenii.

Această Evanghelie ne mai atrage atenția asupra viziunii duale a vieții: „Nimeni nu poate sluji la doi domni... Nu puteți sluji lui Dumnezeu și mamonei” (Matei 6, 24). Mamona este simbolul banului, dar mai larg – al oricărei preocupări lumești care ne domină și ne

separă de Dumnezeu. Inima noastră nu poate fi împărțită. Ori slujim lui Dumnezeu cu sinceritate, punând în centru sufletul, ori ne risipim în griji, teamă, neliniște și uitare de cele veșnice.

În această Duminică suntem chemați la o reorientare a vieții:

- Să punem credința mai presus de frică.
- Rugăciunea mai presus de planurile noastre omenești.
- Împărăția lui Dumnezeu mai presus de împărățiile tre-

cătoare ale lumii.

Sfântul Apostol Pavel ne spune: „Fără credință este cu neputință să fim plăcuți lui Dumnezeu” (Evrei 11,6). Credința autentică înseamnă încredere, abandonarea grijilor în mâinile lui Dumnezeu, trăirea clipelor cu nădejde și pace în suflet.

Să nu uităm că frumusețea vieții nu vine din acumularea de lucruri, ci din prezența lui Dumnezeu în inima noastră. Un suflet plin de rugăciune și recunoștință nu este niciodată sărac.

Închei cu îndemnul Mântuitorului, ca un program de viață pentru orice creștin: „Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.” Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica a III-a după Rusalii,
Sf. Ev. Matei 6, 22-33, 29 iunie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie